

SVERIGES FÄRGFABRIKANTERS FÖRENING
Swedish Paint and Printing Ink Makers Association

Fogfritt golv – ett hållbart val för miljön

Inledning

När man som föreskrivare står med sitt bygge, och skall välja vilket golv som skall läggas, så är det inte lätt att veta hur man skall agera med alla åsikter som finns om miljö, hälsa, funktion och arbetsmiljö. Detta dokument skall försöka bringa klarhet i vad du behöver tänka på avseende att lägga ett fogfritt golv.

Varför välja ett fogfritt golv?

Det finns många fördelar med att välja ett fogfritt golv och få nackdelar. Golvet är lätt och snabbt att lägga, självavjämmande, slitstarkt, inert efter härdning, klarar kemisk belastning, ljuddämpande, UV-resistent, estetiskt samt möjlighet att halkskydda.

Ett fogfritt golv är synnerligen lämpligt att lägga i t ex offentliga miljöer som sjukhus eller skolor, på parkeringsdäck inne och ute, på flygplatser, på idrottsanläggningar och på industrier, där ett hårt slitstarkt golv, med lång livslängd föreskrivs.

Läggning

Allt arbete som innebär läggning av ett fogfritt golv, omfattas av härdplastkungörelsen och måste göras med försiktighet. De ohärdade (våta) komponenterna av ett fogfritt golv uppvisar allergena egenskaper varför all form av kontakt med bar hud måste undvikas. Detta regleras i detalj i härdplastkungörelsen som stipulerar att man inte får jobba med detta utan utbildning och läkarundersökning. Branschen jobbar dessutom hårt med att auktorisera seriösa entreprenörsföretag inom AFG, Auktorisationen för Fogfritt Golv, där kunskapen om riskerna är i fokus. Detta gör att riskerna minimeras och läggningen blir lika säker som vilket annat arbetsmoment som helst på ett bygge.

Fördelar

Det finns många fördelar med att lägga ett fogfritt golv, förutom att det i många fall rent av är föreskrivet, då funktionen hos golvet är det man eftersträvar.

Golvet blir extremt hårt, och därmed resistent mot slitning och stora tryck, vilket är viktigt i parkeringshus, industrier och i lagerlokaler, där t ex tunga trucklyft förekommer.

Golvet blir lättstädad, och riskerna att smuts och bakterier fastnar i fogar mellan golvplattor elimineras, då golvet ligger i ett enda stycke eftersom det hålls ut. Den hårda ytan i sig underlättar också möjligheterna att städa och resistensen mot kemikalier och vatten gör det ännu mer lättstädad.

Golvet härdar på mycket kort tid, och kan således tas i bruk kort efter läggning.

Golvet blir ljuddämpande, och det finns alla möjligheter att lägga in olika former av halkskydd.

Golvet har lång livslängd, och är resurssnålt, då det inte behövs stora mängder material till en stor yta då golvet i sig är mycket tunt (<4 mm). Golvet får sålunda en god miljöprofil ur ett livscykelerspektiv.

Risker

Den enda risken som finns med ett fogfritt golv av tvåkomponentstyp är vid hantering av de ohärdade komponenterna precis vid läggningen. Då baskomponenten har allergena egenskaper skall man undvika hudkontakt med denna och man skall även undvika härdaren då denna har liknande egenskaper samt kan vara frätande. Efter fullständig härdning finns inga som helst risker med golvet och det finns ingen chans att man vid normal användning av golvet och rummet, kan utsättas för allergena ämnen. Emissioner från golvet är mycket låga som mätningar från bl a SP visat.

Vad säger:

BASTA?

Inom BASTA-systemet, kan man registrera ett fogfritt golv i BETA-registret. Detta register är lika hårt kontrollerat som BASTA-registret, med skillnaden att det finns en liten risk förknippad med golvet. Då denna risk är hanterbar och man kan minimera den samt att den är begränsad i tid och rum (en arbetsmiljöfråga) så att resultatet blir lika säkert som om produkten skulle vara BASTA-registrerad. BASTA accepterar sålunda ett fogfritt golv utan problem.

Byggvarubedömningen?

Ett fogfritt golv i Byggvarubedömningen kommer att få en röd pil nedåt och bedömningen ”undviks”, oavsett vad. På grund av att det innehåller allergena ämnen i halter över 1 % (kriterie 0.9 i BVB), så kommer det aldrig att få bedömningen ”accepteras”, trots att den risk som finns är kopplad till läggningen av golvet och inte nyttjandefasen. Byggvarubedömningen tar ingen hänsyn till hur arbetsmiljön är utformad, eller att området är reglerat av Arbetsmiljöverkets regler och krav.

Sunda hus?

Ett fogfritt golv i Sunda Hus kommer att få en röd pil nedåt och beteckningen ”rekommenderas ej”, på grund av att den innehåller allergiframkallande ämnen. Sunda Hus tar ingen hänsyn till hur arbetsmiljön är utformad, eller att området är reglerat av Arbetsmiljöverkets regler och krav.

Arbetsmiljöverket?

Svenska arbetsmiljölagar, regler och föreskrifter samt tillsyn hanteras av Arbetsmiljöverket, med arbetstagarens bästa som ledstjärna. De har i sina föreskrifter AFS 2005:18, Härdplastkungörelsen samt AFS 2005:6, Medicinska kontroller i arbetslivet, i detalj reglerat hur man skall gå tillväga för att på ett säkert sätt lägga fogfritt golv. Jan Olof Norén på Arbetsmiljöverket säger om fogfria golv att: ”*Det finns många viktiga användningsområden för fogfria härdplastgolv. Under förutsättning att lägningsarbetet utförs av yrkeskunniga personer som följer lagar, regler och materialanvisningar och vidtar erforderliga skyddsåtgärder så innebär det inga påtagliga kemiska hälsorisker för dem. Det färdiguthärdade golvet är kemiskt mycket stabilt och helt ofarligt.*”

Hur fungerar AFG?

Inom branschen har man initierat ett auktoriseringsarbete, där branschen utbildar entreprenörerna i hur man på ett säkert sätt hanterar produkterna samt mycket annat. Auktorisationen för Fogfritt Golv, AFGs syfte är att tillse att läggning av golv sker av kunnigt yrkesfolk. På AFGs hemsida, <http://www.fogfrittgolv.se> kan man hitta adresser till de företag inom branschen som är auktoriserade.

Konklusion

Det finns många fördomar om fogfria golv, men sanningen är den att ett fogfritt golv, lagt av en auktoriserad entreprenör, är ett slitstarkt, ofarligt och miljömässigt sett bra val för de lokaler och utrymmen där en hård lättstädad yta föreskrivs. Fogfria golv registreras ofta i BETA-registret, och därmed borgar detta för att leverantören av dessa är en seriös aktör, med kontroll på sin produkt och sitt miljöarbete. Ett fogfritt golv är ett bra val ur miljöperspektiv, då det har lång livslängd och kräver lite material för framställning.

Om du vill veta mer om fogfria golv, kontakta din leverantör, eller gå in på:

<http://www.sveff.se>

<http://www.fogfrittgolv.se>